

“Detta är vad vår härskende klass har beslutat ska vara normalt”: Till minne av Aaron Bushnell

Den 25 februari 2024 gick den 25-årige amerikanske flygvapensoldaten **Aaron Bushnell** lugnt fram till portarna till Israels ambassad i Washington, D.C. I sin militäruniform talade han lågt in i en livestream:

“Jag är en aktiv medlem i USA:s flygvapen och jag kommer inte längre att vara medskyldig till folkmord. Jag är på väg att utföra en extrem protest, men jämfört med vad folket i Palestina upplever i händerna på sina koloniserare är det inte extremt alls. Detta är vad vår härskende klass har beslutat ska vara normalt.”

Några ögonblick senare tände han eld på sig själv. Medan lågorna omslöt honom ropade han om och om igen: *“Free Palestine!”*

Aaron Bushnell dog några timmar senare. Hans kropp förintades, men hans ord tände en global samtal om samvete, medskyldighet och priset för moralisk tystnad.

En martyr för samvetet

Att kalla Aaron Bushnell martyr innebär att erkänna att han dog för en sanning han inte längre kunde förneka. Hans handling föddes inte ur förtvivlan, utan ur övertygelse – ett radikalt avståndstagande från att leva i den moraliska hyckleri han såg runt omkring sig.

Bushnell förstod maktens maskineri. Som menig soldat hade han sett hur lydnad och byråkrati upprätthåller avlägsna krig, hur civilas lidande reduceras till statistik och hur system sanerar grymhet med språk som “nationell säkerhet” och “kollaterala skador”.

Men hans uppror var inte bara offentligt; det var också hjärtskärande personligt. Före sin död **donerade han alla sina besparingar till Palestine Children's Relief Fund**, en organisation som ger medicinsk vård och stöd till unga krigsoffer. Han **ordnade också så att en granne skulle ta hand om hans älskade katt**, och försäkrade att även i hans sista protest styrdes varje beslut av medkänsla.

Sådana gester avslöjar att hans protest inte var ett förkastande av livet, utan ett försvar av det.

Dagarna före sin död publicerade han online:

“Många av oss gillar att fråga oss själva: ‘Vad skulle jag ha gjort om jag levt under slaveriet? Eller i Jim Crow-södern? Eller under apartheid? Vad skulle jag göra om mitt land begick folkmord?’ Svaret är: ni gör det. Just nu.”

Den uttalandet var både bekännelse och utmaning – en spegel som hölls upp framför ett samhälle som stoltserar med moralisk efterklokhet medan det tolererar samtida grymheter.

Normaliseringen av det otänkbara

Bushnells iskalla varning – *“Detta är vad vår härskande klass har beslutat ska vara normalt”* – var ingen överdrift. Det var en diagnos. Han såg en värld där förstörelsen av hela stadsdelar i Gaza, svälten av civila och dödandet av barn kunde rättfärdigas med politikens och försvarets språk.

För honom låg skräcken inte bara i våldet självt, utan i **hur lätt det våldet förklarades bort**. När regeringar kränker mänskliga rättigheter utan straff och allmänheten accepterar det som bakgrundsbrus i geopolitiken, då har grymhet verkligen blivit vardagligt.

Bushnells handling var ett vägran att acceptera denna nya normalitet. Hans eld deklarerade: *“Nej, detta kan inte vara normalt.”*

Den krossade auktoriteten i internationell rätt

I hjärtat av Bushnells protest låg inte bara empati för Gaza, utan rädsla för mänsklighetens framtid. När **normerna i internationell rätt** – mot kollektiv bestraffning, attacker mot civila eller svält som krigsvapen – bryts utan konsekvenser, bjuder prejudikatet in till global kollaps.

Han verkade förstå att erosionen av ansvar i en konflikt hotar varje nation därefter. När lagen blir selektiv, när rättvisa är villkorad, blir moralen själv förhandlingsbar. Hans död var alltså **ett moraliskt rop och en profetisk varning**: världen kan inte bestå om makten kan döda utan skam.

Samvetets ekon: En släktlinje av moralisk varning

Bushnells ord tillhör en bestående tradition av tänkare som insisterat på att **ondskan frodas inte på hat, utan på likgiltighet**. Hans reflektioner ekar genom tiden – med Einsteins humanism, Burkes politiska realism och Elie Wiesels moraliska vittnesbörd – var och en konfronterade frågan om medskyldighet i sin egen era.

När Bushnell skrev:

“Många av oss gillar att fråga oss själva: ‘Vad skulle jag ha gjort om jag levt under slaveriet? Eller i Jim Crow-södern? Eller under apartheid? Vad skulle jag göra om mitt land begick folkmord?’ Svaret är: ni gör det. Just nu.”

gick han med i den släktlinjen – han förvandlade historiens moraliska efterklokheter till en anklagelse i nutid.

Einstein: Kostnaden för att se på

Citatet som ofta tillskrivs **Albert Einstein**, även om det är obekräftat, fångar Bushnells betydelse:

”Världen kommer inte att förstöras av dem som gör ont, utan av dem som ser på utan att göra något.”

Båda männen insåg att ondskan sällan tillkännager sig; den sipprar in i vardagen genom resignation och lydnad. Bushnell vägrade vara åskådare. Hans handling var det slutgiltiga förnekandet av passivitet – en deklaration att tystnad i sig är ett vapen i de mäktigas händer.

Burke: De ”goda människornas” dödliga passivitet

Edmund Burkes berömda varning ekar fortfarande:

”Det enda som krävs för ondskans triumf är att goda människor inte gör något.”

Bushnells budskap ger den tanken ny brådska. De ”goda människorna” i hans tid var inte skurkar, utan medborgare, yrkesmänniskor och soldater som tyst upprätthöll system av förstörelse. Genom att säga *”Ni gör det. Just nu,”* krossade Bushnell den tröstande illusionen att medskyldighet är neutral. Det är det inte. Det är aktiv medverkan i skada genom passivitet.

Wiesel: Empatins död

Och i **Elie Wiesel**s spöklika ord från hans Nobel-föreläsning 1986:

”Motsatsen till kärlek är inte hat, det är likgiltighet.”

För Wiesel möjliggjorde likgiltighet Auschwitz; för Bushnell möjliggör likgiltighet att Gaza brinner. Båda såg att den största faran inte är ilska, utan den moraliska avtrubning som tillåter grymheter medan världen tittar genom skärmar.

Bushnells röst ansluter sig till deras – inte i teori, utan i lågor.

Vittnesbörd genom eld

Genom historien har **självuppooffring genom eld** varit den mest extrema formen av vittnesbörd – från Thích Quảng Đứcs tysta protest i Saigon till de tibetanska munkarna som tände eld på sig själva för frihet. Varje handling översätter ett moraliskt rop till lidandets universella språk.

Aaron Bushnell gick med i den släktlinjen av radikalt vittnesbörd. Hans lågor var inte bara en symbol för upprördhet, utan ett försök att väcka de mäktigas bedövade samvete. Han sökte inte att förstöra andra – bara att påminna oss om att livet självt förstörs i vårt namn.

Han talade inte om hämnd, utan om befrielse – inte om förtvivlan, utan om solidaritet.

Den börda han lämnar

Att minnas Aaron Bushnell är att bära ett tungt ansvar. Hans liv kräver att vi konfronterar vår egen medskyldighet i de system vi lever i. Hur många av oss, frågar han från andra sidan graven, fortsätter att acceptera som "normalt" det som istället borde skrämma oss?

Han lämnade ingen manifest, ingen organisation – bara exemplet av en människa som vägrade normalisera grymhet. Han såg till att hans katt var trygg, gav sina besparingar till barn fångade i en krigszon och steg in i historien som ett levande frågetecken: *Vad skulle du göra?*

Hans varning, *"Detta är vad vår härskande klass har beslutat ska vara normalt,"* är inte bara en anklagelse mot eliten. Det är en spegel för oss alla. För det som normaliseras uppifrån överlever bara för att det accepteras nedifrån.

Epilog: En låga som vägrar slockna

Aaron Bushnells sista handling var inte ett slut, utan en öppning – en reva i tyget av kollektiv förnekelse. Hans död påminner oss om att samvetet fortfarande finns, även när det är begravt under imperiets maskineri.

Han var en soldat som valde mänsklighet framför lydnad. Han var en man som såg till att hans katt levde tryggt medan han själv gick in i elden. Han var en medborgare som vägrade acceptera att folkmord någonsin kunde vara "normalt".

■ *"Detta är vad vår härskande klass har beslutat ska vara normalt."*

Låt dessa ord eka i varje regeringsal, varje nyhetsrum och varje tyst hushåll. De är inte bara hans varning – de är vårt domslut.

Att minnas Aaron Bushnell är att vägra leva som om hans protest var förgäves. Hans eld kallar oss att vakna, att agera och att avsluta normaliseringen av omänsklighet innan den förtär oss alla.